

* Z O 2 D 2 A 8 E 7 D O *

**gemeente
beverwijk**

Uitvoeringsprogramma Alcohol

2017 - 2019

Inleiding

De gemeenteraad van Beverwijk heeft het Preventie- en handhavingsplan 2017-2027 vastgesteld. In het Preventie- en handhavingsplan Alcohol zijn de doelstellingen van het alcoholbeleid bepaald, is een scenario gekozen en heeft de raad opdracht gegeven aan het college van burgemeester en wethouders om elke twee jaar een Uitvoeringsprogramma Alcohol vast te stellen.

Dit Uitvoeringsprogramma Alcohol ligt nu voor u.

Integrale aanpak

Uitgangspunt van het alcoholbeleid van de gemeente Beverwijk is een integrale aanpak. In het Preventie- en handhavingsplan is daarom bepaald dat het beleid op drie pijlers rust:

1. Regelgeving (grenzen stellen)
2. Handhaving (grenzen bewaken) en
3. Publiek draagvlak (grenzen overdragen).

Naast een inhoudelijke integrale aanpak is, met name voor de derde pijler, een gezamenlijke inspanning van alle betrokken partijen noodzakelijk voor het behalen van resultaten. Het bereiken van de ouders en andere opvoeders van jongeren door het elkaar aanspreken, voorlichting geven enzovoorts moet een gezamenlijke verantwoordelijkheid zijn van verschillende partners. Dit vormt onderdeel van de ambitie van de gemeente om een gedragsverandering in gang te zetten. Dit kan alleen in samenwerking met de ketenpartners.

Om dit te kunnen bereiken, zijn de activiteiten in dit Uitvoeringsprogramma tot stand gekomen in overleg met de Werkgroep Drank- en horecawet. Deze werkgroep is, in wisselende samenstelling, in februari en maart 2016 drie keer bij elkaar geweest. Naast een terugkoppeling over de resultaten en ervaringen van de afgelopen periode, is de werkgroep aan de slag gegaan met een risico-analyse, het benoemen van prioriteiten en thema's en is gebrainstormd over activiteiten die bij kunnen dragen aan het behalen van de doelstellingen van het Preventie- en handhavingsplan 2017-2021. Alleen de activiteiten waarvoor draagvlak bestaat bij de diverse partners en die partners ook verantwoordelijkheid willen nemen om die activiteiten uit te voeren, te bevorderen of te trekken, zijn in het Uitvoeringsprogramma opgenomen.

Monitoring

De activiteiten uit dit Uitvoeringsprogramma dragen bij aan de doelstellingen van het Preventie- en handhavingsplan. Om de effecten van deze activiteiten te kunnen meten, zijn diverse indicatoren vastgesteld. Eind 2016 worden de resultaten van het E-MOVO onderzoek 2015/2016 bekend. De raad wordt hiervan op de hoogte gesteld.

Het Uitvoeringsprogramma heeft een looptijd van 2 jaar. Dit betekent dat in het vierde kwartaal van 2019 wordt bepaald of de activiteiten een zodanig effect hebben dat de doelstellingen van het Preventie- en handhavingsplan behaald kunnen worden. Mogelijk moet tussentijds bijgestuurd worden en is aanpassing van de activiteiten voor het Uitvoeringsprogramma 2019-2020 noodzakelijk om de doelstellingen van het Preventie- en handhavingsplan te kunnen behalen.

De gemeenteraad wordt hiervan op de hoogte gesteld door middel van een tussentijdse rapportage.

1 Kader

De gemeenteraad heeft het volgende kader gegeven voor het Uitvoeringsprogramma Alcohol.

1. **Doelstellingen:** de activiteiten in het Uitvoeringsprogramma dragen bij aan de doelstellingen zoals benoemd in hoofdstuk 3 van het Preventie- en handavingsplan;
2. **Prioriteiten:** Keuzes maken op het terrein van de handhaving is noodzakelijk omdat het bestuur niet alle handhavingstaken volledig kan (laten) uitvoeren. Elke twee jaar wordt een risico-analyse uitgevoerd om de prioriteiten te bepalen. De resultaten daarvan vormen de basis van het Uitvoeringprogramma Alcohol en worden teruggekoppeld aan de gemeenteraad;
3. **Indicatoren:** om de effecten van het alcoholbeleid te kunnen meten, heeft de gemeenteraad indicatoren vastgesteld. Deze indicatoren zijn:
 - percentage jongeren < 18 jaar dat alcohol heeft gedronken;
 - meldingen overlast jeugd met alcohol per jaar;
 - bekeuringen artikel 45 DHW (openbare ruimte) per jaar;
 - handhavingstrajecten / overtredingen per jaar.Bronnen zijn het E-MOVO onderzoek (september 2016 en september 2020), resultaten nalevingsonderzoek leeftijdsgrens (jaarlijks), resultaten toezicht en handhaving (jaarlijks) en informatie van diverse partners (GGD, politie, jongerenwerkers).
4. **Integraliteit:** een integrale aanpak van het beleid rond alcoholmatiging essentieel voor het behalen van resultaten. De activiteiten zijn daarom tot stand gekomen in overleg met verschillende partners, waarbij eigen initiatief en verantwoordelijkheid wordt gestimuleerd. In het Uitvoeringsprogramma wordt weergegeven welke partners hebben meegewerkt aan het programma;
5. **Regionaal:** er wordt onderzocht in hoeverre regionale afstemming op zowel beleidsmatig als uitvoerend niveau mogelijk is. De raad ontvangt de resultaten van dit onderzoek;
6. **Efficiëntie:** de activiteiten moeten niet alleen bijdragen aan de doelstellingen, maar moeten ook op efficiënte wijze worden uitgevoerd. Onderzocht wordt in hoeverre kan worden aangesloten bij andere integrale controles.
7. **Handhavingsbeleid:** bij overtreding wordt opgetreden conform het horecasanctiebeleid dat onderdeel vormt van het Preventie- en handavingsplan. Alcoholverstrekkers zijn goed geïnformeerd over de Drank- en horecawet en weten waar zij aan toe zijn indien de wet wordt overtreden

2 Prioriteiten en indicatoren

2.1 Prioriteiten

Beleid voeren betekent kiezen wat het bestuur wel en niet doet en/of wat het eerst doet en wat later. Om die keuze te kunnen maken laat het bestuur eerst inventariseren welke handhavingstaken er zijn en welke zaken om handhaving vragen. Daarna stelt het bestuur prioriteiten.

De Werkgroep Drank- en horecawet heeft tijdens de bijeenkomst van 1 maart 2016 een risico-analyse gemaakt.

De risicomatrix past in het beleidsconcept programmatisch handhaven. De eerste twee stappen van programmatisch handhaven zijn een inventarisatie van de concrete handhavingstaken en een prioritering binnen die taken.¹ De risicomatrix is een hulpmiddel bij het stellen van prioriteiten en gaat uit van de berekening kans x effect. De matrix is ingevuld op grond van de ervaringen van de leden van de Werkgroep Drank- en horecawet (gevoelsmatig, subjectief) en de resultaten van toezicht en handhaving in 2014 – 2015 (objectief).

Uit de risico-analyse (**bijlage**) volgen onderstaande prioriteiten:

Prioriteit 1

- artikel 20 lid 1 DHW: verbod op verkoop van alcoholhoudende drank aan jongeren < 18 jaar;
- artikel 20 lid 5 DHW: verbod om personen in kennelijke staat van invloed toe te laten in slijtlokaliteit, horecalokaliteit of op een terras;
- artikel 45 DHW: verbod voor jongeren < 18 jaar om op voor publiek toegankelijke plaatsen alcoholhoudende drank aanwezig te hebben.

Prioriteit 2

- artikel 4 DHW: het verbod zonder ontheffing in een paracommerciële inrichting feesten van persoonlijke aard te organiseren;
- artikel 24 DHW: het niet aanwezig zijn van een leidinggevende;

Prioriteit 3

- artikel 3 DHW: het verbod zonder vergunning het horeca- of slijtersbedrijf uit te oefenen;
- artikel 11 DHW: het verbod alcoholhoudende drank te verstrekken buiten de vastgestelde terrasruimte;
- artikel 12 DHW: verbod alcoholhoudende drank te verstrekken buiten vastgestelde lokaliteit;
- artikel 13 lid 1 DHW: verbod in het horecabedrijf of op een terras alcohol te verstrekken voor elders dan ter plaatse;
- artikel 20 lid 6 DHW: het verbod om in kennelijke staat van invloed dienst te doen in een slijtlokaliteit, horecabedrijf of op een terras;
- artikel 21 DHW: het verbod alcohol te verstrekken wanneer gevaar dreigt voor verstoring van de openbare orde;
- artikel 30 DHW: verplichting wijziging in de situatie in de inrichting t.a.v. leidinggevenden of vergunningsvoorwaarden binnen 1 maand te melden;
- artikel 35 DHW: verbod om zonder ontheffing alcohol te verstrekken bij evenementen of andere bijzondere gelegenheden.

De resultaten van de risico-analyse zijn besproken in de Werkgroep en gebundeld tot drie prioriteiten voor de periode 2016-2020, welke bovendien aansluiten op de doelstellingen van het Preventie- en handavingsplan Alcohol 2016-2016. Ook heeft de Werkgroep doelgroepen benoemd voor activiteiten binnen deze prioriteiten.

De prioriteiten voor preventie en handhaving in 2017-2019 zijn:

1. Alcoholgebruik onder jongeren:

- a. verkoop aan jongeren

¹ Centrum voor Criminaliteitspreventie en veiligheid.

b. gebruik in openbare ruimte

Doelgroepen activiteiten:

- jongeren
- ouders
- alcoholverstrekkers (ondernemers, sport, supermarkten)

Toelichting

Zowel vanuit de wet als vanuit de nulmeting en risico-analyse, komt naar voren dat het terugdringen van alcoholgebruik onder jongeren de hoogste prioriteit moet krijgen van gemeente, alcoholverstrekkers en ketenpartners. Activiteiten moeten zich integraal richten op jongeren, ouders en alcoholverstrekkers.

2. Verantwoorde alcoholverstrekking:

- a. leidinggevende / barvrijwilliger
- b. "doorschenken"
- c. openbare orde

Doelgroep activiteiten:

- alcoholverstrekkers
- politie

Toelichting

Uit de nulmeting en risico-analyse komt naar voren dat aandacht moet worden geschonken aan de verantwoorde verstrekking van alcoholhoudende dranken. De aanwezigheid van een leidinggevende is belangrijk omdat deze personen zijn getoetst ten aanzien van sociale hygiëne en levensgedrag. Zij zijn in staat tijdig in te grijpen t.a.v. dronkenschap, doorschenken, leeftijdsgrenzen en openbare orde problemen.

3. Administratieve eisen:

- a. documentatie aanwezig
- b. documentatie up to date
- c. leeftijdsaanduiding

Doelgroepen activiteiten:

- alcoholverstrekkers
- gemeente

Toelichting

Uit de nulmeting komt naar voren dat veel alcoholverstrekkers niet voldoen aan de administratieve eisen van de Drank- en horecawet. Vanuit de gemeente kan nagedacht worden hoe het voor de alcoholverstrekkers makkelijker kan worden gemaakt om deze eisen na te leven, bijvoorbeeld door digitalisering.

De aanwezigheid van bijvoorbeeld een leeftijdsaanduiding, geeft aan hoe serieus de alcoholverstrekker bezig is met de naleving van de leeftijdsgrens. Hetzelfde geldt voor de aanwezigheid van een lijst van geïnstrueerde barvrijwilligers bij een (sport)vereniging. Alcoholverstrekkers moeten aandacht schenken aan dit onderwerp.

2.2 Indicatoren

Om te kunnen meten of de diverse acties effect hebben, zijn per prioriteit indicatoren benoemd. Belangrijke bronnen zijn het E-MOVO onderzoek, resultaten toezicht en handhaving, resultaten nalevingsonderzoeken leeftijdsgrenzen en de gegevens vanuit het VIOS en politie.

De indicatoren zijn:

Alcoholgebruik onder jongeren

- percentage jongeren < 18 jaar dat alcohol heeft gedronken;
- meldingen overlast jeugd met alcohol per jaar;
- bekeuringen artikel 45 DHW (openbare ruimte) per jaar;
- handhavingstrajecten / overtredingen per jaar.

Verantwoorde verstrekking

- handhavingstrajecten / overtredingen per jaar.
- Meldingen overlast openbare orde (slopen, vechtpartijen) en relatie tot alcoholgebruik.

Administratieve eisen

- handhavingstrajecten / overtredingen per jaar.

3 Activiteiten

Ter bevordering van de integraliteit en effectiviteit van het Uitvoeringsprogramma Alcohol, zijn alleen die activiteiten waarvoor draagvlak bestaat bij de diverse partners en die partners ook verantwoordelijkheid willen nemen om die activiteiten uit te voeren, te bevorderen of te trekken, in het Uitvoeringsprogramma opgenomen. Dit betekent ook dat de rol van de gemeente per activiteit kan verschillen. De gemeente kan uitvoerder, voorlichter of regisseur zijn.

Op regionaal niveau is er al veel afstemming op preventief gebied. VIOS en de regionale werkgroep preventie alcoholgebruik zijn hier voorbeelden van. Op het gebied van handhaving zal met onderzocht worden in hoeverre op uitvoerend niveau afstemming kan plaatsvinden.

Voor de uitvoering van het Preventie- en handhavingsplan en het halen van de doelstellingen zijn verschillende scenario's denkbaar. Er is gezocht naar een balans tussen middelen en voldoende slagkracht om het plan uit te kunnen voeren. Het gekozen scenario is verder uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma 2017-2019. Dit betekent dat de komende 2 jaar onderstaande activiteiten worden uitgevoerd of opgestart, **naast preventieactiviteiten op grond van bestaande subsidies.**

1	
Omschrijving	Voorlichting alcoholverstrekkers
Toelichting	Alcoholverstrekkers hebben aangegeven niet altijd op de hoogte te zijn van de regels. Voorlichting aan horecaondernemers, paracommerciële instellingen, supermarkten en andere alcoholverstrekkers over regelgeving DHW, o.a. door: <ul style="list-style-type: none"> - Informatievoorziening website gemeente - Informatiegesprek gemeente bij aanvraag vergunning - Informatiepakket vanuit gemeente (i.s.m. KHN) bij vergunningverlening.
Beoogde resultaat	<ul style="list-style-type: none"> - Alcoholverstrekkers hebben voldoende kennis van de DHW; - Betere naleving van de DHW, minder overtredingen.
Uitvoering door	Gemeente, KHN, alcoholverstrekkers
Rol gemeente	Uitvoerder, regisseur, voorlichter
Contactfunctionaris gemeente	Coördinator Bijzondere wetten
Aandachtspunten	<ul style="list-style-type: none"> - Naleving DHW is in hoofdzaak de eigen verantwoordelijkheid van de alcoholverstrekker. Deze verantwoordelijkheid mag niet verschuiven naar de gemeente. - Niet alle verstrekkers zijn aangesloten bij de KHN of andere brancheorganisatie. - Niet alle branche organisaties zijn bekend (supermarkten etc.)
Prioriteit	1, 2, 3

2	
Omschrijving	Ontwikkeling certificaat verantwoorde alcoholverstrekking
Toelichting	In de werkgroep is gesproken over een certificaat waaruit blijkt dat alcoholverstrekkers zich inzetten voor verantwoorde alcoholverstrekking. Het certificaat kan verkregen worden indien aan een aantal voorwaarden wordt voldaan, zoals: <ul style="list-style-type: none"> - Aansluiting bij het digitaal dossier; - Aanwezigheid bij voorlichtingsbijeenkomsten gemeente (1 -2 keer per jaar); - Geen overtredingen nalevingsonderzoek leeftijdsgrens. <p>Start uitvoering 2016.</p>
Beoogde resultaat	<ul style="list-style-type: none"> - Verbeteren naleving DHW - Meer betrokkenheid en eigen verantwoordelijkheid alcoholverstrekkers
Uitvoering door	Werkgroep DHW
Rol gemeente	Uitvoerder en regisseur
Contactfunctionaris gemeente	Coördinator Bijzondere wetten
Aandachtspunten	<ul style="list-style-type: none"> - Mogelijk weinig draagvlak - Wettelijke verplichtingen blijven bestaan

	- Afstemming met horecasanctiebeleid noodzakelijk
Prioriteit	1, 2, 3

3	
Omschrijving	Verbeteren informatiepositie gemeente
Toelichting	Om de effecten en resultaten van de activiteiten goed te kunnen meten, is het belangrijk dat de gemeente beschikt over voldoende accurate informatie. Hiertoe moeten nog een aantal stappen gezet worden, zoals: <ul style="list-style-type: none"> - Afspraken politie, HALT over registraties (leeftijd, alcohol-drugsgebruik); - (anonieme) registraties vanuit Meldpunt jeugdoverlast en vanuit jongerenwerkers; - Afspraken over delen (anonieme) informatie ziekenhuizen; - Partners delen informatie proactief met elkaar.
Beoogde resultaat	<ul style="list-style-type: none"> - Gemeente heeft inzicht in alcoholgebruik in de openbare ruimte en de daaraan gerelateerde overlast; - Gemeente heeft inzicht in alcoholmisbruik door jongeren door delen informatie ziekenhuizen; - Er kan eerder geanticipeerd worden op bepaalde trends of locaties door dat partners elkaar proactief op de hoogte houden van signalen.
Uitvoering door	Gemeente / Politie / GGD / ziekenhuizen / scholen / jongerenwerk
Rol gemeente	Uitvoerder, regisseur
Contactfunctionaris gemeente	Coördinator bijzondere wetten, beleidsmedewerker Jeugd
Aandachtspunten	Veel informatie is al beschikbaar, het gaat met name om een duidelijke registratie en het proactief delen van informatie.
Prioriteit	1, 2

4	
Omschrijving	Nalevingsonderzoeken leeftijdsgrens 18 jaar
Toelichting	Door voor nalevingsonderzoek van de leeftijdsgrens gebruik te maken van mysteryguests kan effectief getoetst worden in hoeverre de alcoholverstrekkers de leeftijdsgrens van 18 jaar in acht nemen.
Beoogde resultaat	<ul style="list-style-type: none"> - Controle bij alle categorieën alcoholverstrekkers - Inzicht in naleefgedrag - Vermindering verkoop alcohol aan jongeren <18 jaar - Vermindering alcoholgebruik jongeren < 18 jaar
Uitvoering door	Gemeente
Rol gemeente	Uitvoerder
Contactfunctionaris gemeente	Coördinator Bijzondere wetten
Aandachtspunten	<ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek zal steekproefsgewijs worden uitgevoerd i.v.m. groot aantal alcoholverstrekkers in Beverwijk; - Bij eerste overtreding volgt eerst een schriftelijke waarschuwing en een uitnodiging voor een constructief gesprek. Bij herhaling overtreding of niet opdagen voor gesprek, wordt het handhavingsarrangement gevolgd. - Onderzoek moet worden uitgevoerd door jonge, in de gemeente onbekende toezichthouders, deze moeten worden ingehuurd.
Prioriteit	1, 2

5	
Omschrijving	Regelmatig toezicht vanuit gemeente
Toelichting	Handhaving versterkt de preventieve maatregelen. Het is daarom belangrijk dat de gemeente regelmatig toezicht houdt op de diverse alcoholverstrekkers. <ul style="list-style-type: none"> - Alcoholverstrekkers worden elke 4 jaar gecontroleerd (naast jaarlijkse leeftijdscontrole, actie 4); - Daarnaast volgt controle indien dit op grond van informatieanalyse, analyse van het naleefgedrag, Mysteryguest controle of door ontvangen klachten gerechtvaardigd is - Bij overtreding altijd hercontrole.
Beoogde resultaat	Verbetering naleving van de Drank- en horecawet.

Uitvoering door	Gemeente
Rol gemeente	Uitvoerder
Contactfunctionaris gemeente	Handhavingsregisseur en coördinator Bijzondere wetten
Aandachtspunten	- Handhaving afhankelijk van naleefgedrag
Prioriteit	1, 2, 3

3 Uitvoering en evaluatie

De gemeente is regisseur van de in hoofdstuk 2 genoemde activiteiten en in een aantal gevallen ook uitvoerder. Na vaststelling van het Uitvoeringsprogramma zal daarom een startbijeenkomst met de betrokken partners worden georganiseerd waarbij afspraken gemaakt worden over de uitvoering van de diverse activiteiten.

Voor de leeftijdscontroles zal gewerkt worden met mysteryguests en/of toezichthouders van een andere gemeente. Na vaststelling van het Uitvoeringsprogramma, zal onderzocht worden op welke wijze dit onderzoek binnen het vastgestelde budget kan worden uitgevoerd (bijvoorbeeld door de inhuur van een bureau). De basiscontroles bij de inrichtingen worden uitgevoerd door de gemeentelijke toezichthouders op de Drank- en horecawet. Zij krijgen elk kwartaal een planning van de uit te voeren controles.

De gemeenteraad wordt jaarlijks op de hoogte gebracht van de voortgang van uitvoering van het programma.